

BH1992. 171.

Felüljáró építésével okozott károsító hatások (zaj és légszennyeződés, a kilátás csökkenése, a bezártság érzetét keltő hatás) miatti kártérítési felelősség egyes kérdései [Ptk. 339. § (1) bek., 348. § (1) bek.].

Az f.-i gyorsforgalmi út felújítása során a Cs. úti csomópontnál a korábbi támfalas megoldás helyett felüljárót építettek. A munkálatok bonyolítója az alperes volt. A felüljárót 1986. november 28-án adták át, az út fenntartásával és karbantartásával járó feladatokat is az alperes látja el. A felperesek tulajdonában álló ingatlanok a felüljáró közvetlen közelében helyezkednek el. A korábbi támfalas megoldáshoz képest az ingatlanokat a zaj és légszennyezettség emelkedése miatt és a támfal közelségével járó egyéb károsító, kilátást csökkentő és bezártság érzetét keltő károsító hatások érték.

A felperesek keresetükben értékcsökkenés megfizetésére kérték kötelezni az alperest.

Az alperes tagadta kártérítési felelősségét, és vitatta a keresetlevélben megjelölt összegszerűséget is. Azzal védekezett, hogy a jóváhagyott beruházási program keretében látta el az építési munkák bonyolítását. Mint bonyolítót kártérítési felelősség nem terheli.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy a felpereseknek a tulajdoni illetőségük arányában fizesse meg az ingatlanokban fellépő értékcsökkenést, valamint a felüljáró létesítésével és üzemeltetésével összefüggésben keletkezett kárt. Az értékcsökkenést a VI-VII. r. felperesek ingatlanrészénél 25%-ban, az I-V. r. valamint a VIII-XI. r. felperesek esetében 30%-ban állapította meg.

Az ítélet ellen a III-IV. r. felperesek a marasztalás összegének 143 000 forinttal való felemelése iránt fellebbeztek, azzal az indokkal, hogy a kár kizárólag az általuk épített és használt ingatlanrészben következett be, ezért a tulajdoni arányok alapján végzett számítás az ő esetükben téves.

Az alperes fellebbezésében a kereset teljes elutasítását kérte. Fellebbezését azzal indokolta, hogy megbízás alapján járt el, és csupán az utépítés bonyolítója volt. Kártérítési felelősségének megállapítása ezért nem helytálló. Fenntartotta az összegszerűséggel kapcsolatos védekezését is azzal, hogy az elsőfokú bíróság hiányos, megalapozatlan szakértői véleményt fogadott el. A szakértő nem vette figyelembe, hogy már a beruházás előtt is csökkent volt az ingatlanokról a kilátás.

A felperesek ezzel kapcsolatban ellenkérelmükben arra utaltak, hogy nem panoráma elvesztése miatt kértek kártérítést, hanem a felüljáró magas támfala következtében fellépő többirányú károsító hatás miatt.

A III-IV. r. felperesek és az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást hiánytalanul és helyesen állapította meg, ezért a Legfelsőbb Bíróság is arra alapította döntését. Egyetértett az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával az alperes kártérítési felelőssége és a kár mértéke tekintetében is.

Az alperes a gyorsforgalmi út átépítésének bonyolítójaként a munkáltatók egyik felelős résztvevője volt. Az út átadása után pedig ellátja az üzemeltetéssel kapcsolatos feladatokat. Mindebből az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a megállapításra, hogy az alperes felelős azért a kárért, amely a felperesek tulajdonában álló ingatlanokban a felüljáró kiépítésével és üzemben

tartásával összefüggésben keletkezett. Az alperesnek a jogviszony hiányára vonatkozó védekezésére figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság kiemeli, hogy az alperes mint a beruházás bonyolítója az előírt környezetvédelmi vizsgálatot csak megkésve rendelte meg, amikor a szakértői megállapítások már nem befolyásolhatták a csomópont kiépítésének módját. Ez a késedelmes intézkedés az alperes kártérítési felelősségét az elsőfokú bíróság által helyesen megjelölt jogszabályok mellett megalapozza a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése és 348. §-ának (1) bekezdése alapján is. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor az alperest kártérítés fizetésére kötelezte.

A kár bekövetkezését és mértékét az elsőfokú bíróság a károkozó hatásokat értékelő szakértői vélemények alapján állapította meg. A szakértői véleményekkel szemben nem merültek fel olyan aggályok, amelyek a szakértői bizonyítás kiegészítését indokolnák. A peres feleknek a fellebbezési eljárásban egyébként bizonyítási indítványuk nem is volt. A Legfelsőbb Bíróság ezért nem találta alaposnak az alperes fellebbezési támadását az értékcsökkenés mértéke kérdésében sem. A szakértői vélemény egyébként tartalmazza, hogy az értékcsökkenés megállapításánál a korábbi állapothoz viszonyította a beruházás utáni körülményeket. A károsító hatások értékelése ennél fogva aggályatlan, tartalmazza a szakvélemény azokat az adatokat, amelyek alapján a bíróság az értékcsökkenés nagyságára tett szakértői javaslatot ellenőrizni tudta. Az elsőfokú bíróság ezért a szakértői véleményt indokoltan fogadta el és vette alapul a döntés meghozatalánál.

Helytállóan döntött az elsőfokú bíróság a III-IV. r. felperesek keresetének elbírálásánál abban a kérdésben is, hogy a kártérítési igénnyel fellépő felperesek csak tulajdoni arányuknak megfelelő mértékben érvényesíthetik a követelést. A fellebbezési eljárásban becsatolt okiratok sem teszik lehetővé, hogy a perben nem álló tulajdonostárs tulajdoni illetőségének értékcsökkenést a III-IV. r. felperesek a maguk javára érvényesítsék. A kártérítés összegének felemelésére ezért a Legfelsőbb Bíróság nem talált alapot. (Legf. Bír. Pf. I. 21 097/1990. sz.)